

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/20/1639

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	18.06.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	07.05.2020 (registreeritud inspeksioonis 08.05.2020)
Teabevaldaja	Põlva Vallavalitsus aadress: Kesk 15, 63308 Põlva e-posti aadress: info@polva.ee
Vaide esitaja	Grain Trans OÜ aadress: Adiste küla, 63204 Põlva vald e-posti aadress: xxxxxx.xxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspeksioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 18.04.2020 esitas XXXXXX XXXXXX Grain Trans OÜ esindajana Põlva Vallavalitsusele teabenõude, milles soovis 26.08.2019 Trumsi kinnistul läbi viidud keskkonnamüra mõõdistamise dokumente.
- 27.04.2020 keeldus Põlva Vallavalitsus teabenõude täitmisest põhjendusega, et küsitud teabe puhul ei ole tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes.
- Vaide esitaja leidis, et teabenõude rahuldamata jätmine on põhjendamata ning ebaseaduslik ning esitas Andmekaitse Inspeksioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Asjaolud

Esitasin Grain Trans OÜ juhatuse liikmena 18.04.2020. a Põlva Vallavalitsusele teabenõude Trumsi kinnistul (katastri nr 61902:001:0824) 26.08.2019. a läbi viidud keskkonnamüra mõõdistamise dokumentide saamiseks. Kuna Trumsi kinnistu asub Grain Trans OÜ asukoha järgse kinnistu kõrval, võimaldavad Trumsi kinnistul läbiviidud müramõõdistuste tulemused saada teavet ka Grain Trans OÜ kinnistul leviva müra kohta.

Põlva Vallavalitsus vastas teabenõudele 27.04.2020. a, et küsitud teavet ei ole võimalik teabenõude alusel väljastada, sest dokument "Müramõõdistustunnistuse edastamine", mis on registreeritud 20.04.2020 Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris numbriga 7-6/20-898-1 ei ole avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes (AvTS § 3 lg 1) ja dokumendile on seatud juurdepääsupiirang eraelu puutumatus kaitseks (AvTs § 35 lg 1 p 12) (lisatud).

Vaide põhjendused

Leian, et teabenõude rahuldamata jätmine on põhjendamata ning ebaseaduslik.

AvTS § 36 lg 1 kohaselt ei tohi kohaliku omavalitsuse asutusest teabevaldaja tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teateid keskkonnaseisundi ja heidete kohta (p 4) ja kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või nende tellimisel tehtud uuringute ja analüüside tulemusi, kui andmete avalikustamine ei ohusta riigikaitset või riiklikku julgeolekut (p 8). Seega on minu poolt nõutud dokumendid keskkonnamüra mõõdistuste tulemustena avalikuks teabeks, mida ei saa tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks.

Põlva Vallavalitsus ei ole oma 27.04.2020. a vastuses esitanud mingeid selgitusi selle kohta, miks ei ole nõutud dokumentide näol tegemist avaliku teabega AvTS § 3 lg 1 tähenduses. Samuti ei selgu vastusest, millele tuginedes saab müramõõdistuste tulemustele seada juurdepääsupiirangu AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel, s.o põhjusel, et müramõõdistuste tulemused sisaldavad isikuandmeid ja nendele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatus.

Samal ajal on sama müraallikaga seoses alustatud järelevalvemenetlus, millest meid on teavitatud ning sellega on meile tehtud ettepanek finantseerida uus müra mõõtmine (lisatud). Sisuliselt soovitakse meie kuludega läbi viia järelevalvemenetlus, kuid samal ajal olemasolevad andmed tunnistatakse asutusesiseseks kasutamiseks ning neid meile arusaamatutel põhjustel ei soovita väljastada.

Tuginedes eeltoodule ja AvTS § 51 lg 1 p-le 1 palun kohustada Põlva Vallavalitsust väljastama mulle Trumsi kinnistul (nr 61902:001:0824) 26.08.2019. a läbiviidud müramõõdistuste tulemusi kajastavad dokumendid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks järelepärimisele Grain Trans OÜ vaide osas Põlva Vallavalitsuse tegevuse peale teabenõudele vastamisel edastame vastused küsimustele, selgitused ja küsitud dokumendid.

1. Kas vaide esitaja poolt soovitud 26.08.2019 Trumsi kinnistul läbi viidud keskkonnamüra mõõdistamine oli tellitud valla poolt?

26.08.2019 Trumsi kinnistul (nr 61902:001:0824) Tartu Ülikooli töökeskkonnalabori poolt läbi viidud keskkonnamüra mõõtmise tellis eraisik ja edastas 10.09.2019

mõõdistamistunnistuse Põlva Vallavalitsusele teadmiseks.

2. Juhul kui ei olnud, siis kelle poolt ja millega seoses on Põlva vallale edastatud vaide esitaja poolt soovitud keskkonnamüra mõõdistamise dokumendid?

Keskkonnamüra mõõtmise tellis eraisik, Xxx XXXXXXXXX. Mõõdistamise tellija edastas mõõdistamistunnistuse Põlva Vallavalitsusele teadmiseks seoses Adiste küla Kooskora oja äärsete elanike 02.09.2019 (DHS nr 6-3/19-2251-1) pöördumisega Põlva Vallavalitsuse poole Adiste külas Meelise kinnistul (katastritunnus 61902:001:0834) asuva teraviljakuiivatuskompleksi tööst tuleneva keskkonnahäiringu ja -reostuse tõttu (02.09.2019). Pöördumises viidati sellele, et naaberkinnistutel on halvenenud elukeskkond müra ja välisõhu saaste tõttu. Samasisuline kaebus saadeti ka Tervise- ja Keskkonnaametile ning Keskkonnainspeksioonile, kust saadeti need edasi vallale lahendamiseks.

3. Palun põhjendada, millest tulenevalt leiab Põlva Vallavalitsus, et vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ei puuduta avalike ülesannete täitmist?

Kuna Põlva Vallavalitsus ei ole viidatud mõõdistust tellinud, tellijaks on eraisik, siis ei ole vallavalitsusel omal algatusel võimalik andmeid kolmandatele osapooltele edastada. Põlva Vallavalitsus on saatnud Xxx XXXXXXXXXXXX päringu, kus palutakse tema nõusolekut mõõdistamistulemuste avaldamiseks Grain Trans OÜ-le kas tervikuna või väljavõttena.

4. Vastusest vaide esitajale nähtub, et vaide esitaja soovitud dokumendid on registreeritud valla dokumendiregistris 20.04.2020 nr 7-6/20/898-1 all. Andmekaitse Inspeksioon kontrollis Põlva valla avalikku dokumendiregistrit ja tuvastas, et 20.04.2020 on registreeritud nr 7-6/20/898-1 all veebilehelt edastatud teabenõue. Palun täpsustada, millal ja mis numbri all on registreeritud vaide esitaja poolt soovitud keskkonnamüra mõõdistamise dokumendi?

Xxx XXXXXXXXX poolt edastatud mõõdistamistunnistus on registreeritud Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris numbriga 6-3/19-2251-2. (ADR link dokumendile http://delta.andmevara.ee/polva2014_vald/dokument/3876605).

5. Vastusest vaide esitajale nähtub, et teabenõudes soovitud dokumentidele on kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel. Kelle poolt on dokumendile piirang kehtestatud ja miks ei väljastatud dokumenti ulatuses, mis ei sisaldanud piirangu isikuandmeid?

Nimetatud piirang on dokumendile kehtestatud Põlva Vallavalitsuse poolt, kuna mõõdistamistulemused on tellitud kolmandalt isikult eraisiku poolt. Vallale on need edastanud eraisik ja mõõdistamistulemus sisaldab andmeid, mille avalikustamine võib kahjustada esitaja eraelu puutumatust (nt müra mõõdistamise punktid eraisiku kinnistul).

6. Palun edastada Andmekaitse Inspeksioonile vaide esitaja poolt soovitud dokumendid, milles märkida ära, millisele osale teabest, mille alusel on kehtestatud juurdepääsupiirangud.

Kirja manusesse on lisatud mõõdistamistunnistus ja kaaskiri. Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel on kehtestatud mõõdistamistunnistusele, sest dokumendis on mõõdistuse tellinud eraisiku nimi ja elukoht ning kaaskirjale, sest dokumendis on eraisiku nimi ja kontaktandmed.

Kuna Andmekaitse Inspeksioonile jäi valla vastusest selgusetuks, kas müramõõtmise tunnistus on vallale edastatud järelevalvemenetluse raames ning millele ja mis ulatuses on kehtestatud juurdepääsupiirang eraelu kaitseks, siis tegi Andmekaitse Inspeksioon Põlva vallale täiendava järelepärimise, mille osas andis vald järgnevad selgitused.

Vastuseks Andmekaitseinspeksiooni täiendavale järelepärimisele saadame omapoolse arvamuse, vastused küsimustele ja küsitud dokumentide koopiad.

1. 16.03.2020 kirjas nr 7 2.3/20 71 1 olete vaide esitajale selgitanud, et vald on algatanud Adise külas Meelise kinnistulasuva kuivatikompleksi kuivatusperioodil tekkiva müraga seoses järelevalve. Kas järelevalvemenetlus algatati kodanike pöördumise alusel, mille lisana edastati ka teabenõudes küsitud mõõdistamistulemused? Ehk siis kas mõõdistamistulemused on järelevalvemenetluses kogutud teave?

Mõõdistamistulemused ei ole Adiste küla Kooskora oja äärsete elanike 02.09.2019 (DHS nr 6-3/19-2251-1) pöördumise (Adiste külas Meelise asuva teraviljakuivatuskompleksi tööst tuleneva keskkonnahäiring ja -reostus) lisa. Kaalutusotsuse mitte väljastada Grain Trans OÜ-le kogu müramõõdistamistunnistuse sisu tegi vallavalitsus lähtuvalt järgmistest asjaoludest:

1. eraisik tellis ja saatis vallavalitsusele omal algatusel ega palunud mõõdistust käsitleda kaebuse lisana, ega saatnud seda koos külaelanike kaebusega;

2. mõõdistamistunnistuses on mõõdistuse tellinud eraisiku eraelu puutumatus kahjustavat teavet;

3. taotluse mõõdistamistulemuste avaldamiseks saatis Xxxxxx Xxxxxxx eraisikuna 18.04.2020 ja isiklikult elektronposti aadressilt xxxxxx.xxxxxxx@gmail.com (registreeritud Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris 20.04.2020 nr 7-6/20-898-1). Grain Trans OÜ elektronposti aadress äriregistri andmetel on goldengrain1@gmail.com;

4. mõõdistustulemused ei ole järelevalvemenetluse käigus vallavalitsuse algatusel kogutud teave.

2. Palun selgitage, kuidas mõõdistamistulemuste avalikustamine ilma tellija andmeteta ja kinnistu plaanide ja fotodeta riivaks mõõdistamistunnistuse vallale edastanud isiku eraelu puutumatus?

Kuna kogu mõõdistamistunnistuse (nr 3-045-19) sisu ei riiva mõõdistuse tellinud eraisiku eraelu puutumatus ja arvestades asjaolu, et Põlva Vallavalitsus ei ole mõõdistuse tellija, küsis Põlva Vallavalitsus mõõdistuse tellijalt nõusolekut mõõdistustunnistuse või selle osa edastamiseks Grain Trans OÜ-le.

3. Kas mõõdistamistulemuste edastaja on vastanud Põlva valla järelepärimisele ja andnud loa mõõdistamistulemuste väljastamiseks tervikuna või osaliselt?

4. Juhul kui kodanik on keelanud dokumendi väljastamise, siis palun edastada vastav vastus/põhjendus ka inspeksioonile.

Mõõdistamise tellija on vallavalitsuse kirjale vastanud ja andnud loa mõõdistustunnistuse sisu osaliseks avaldamiseks Grain Trans OÜ-le. Mõõdistuse tellija vastus on lisatud kirjale (registreeritud Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris 01.06.2020 nr 6-3/19-2251-7).

5. Juhul kui vallavalitsus on vaide esitaja teabenõudele täiendavalt vastanud ning edastanud soovitud dokumendi kas tervikuna või osaliselt vaide esitajale, siis palun edastada koopia vaide esitajale edastatud vastusest ka inspeksioonile.

Põlva Vallavalitsus edastas Grain Trans OÜ-le tellija nõusoleku alusel mõõdistustunnistuse ja osa mõõdistustunnistuse lisast 05.06.2020 kirjaga nr 7-6/20-898-3. Taotluse fail kirjale lisatud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja

Põlva Vallavalitsus on vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele asunud seisukohale, et *taotluse mõõdistamistulemuste avaldamiseks saatis Xxxxxx Xxxxxxx eraisikuna 18.04.2020 ja isiklikult elektronposti aadressilt xxxxxx.xxxxxx@gmail.com (registreeritud Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris 20.04.2020 nr 7-6/20-898-1). Grain Trans OÜ elektronposti aadress äriregistri andmetel on goldengrain1@gmail.com.*

Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Tõsi teabenõue on saadetud küll Xxxxxx Xxxxxxx isiklikult meiliaadressilt, kuid teabenõude sisus on selgesõnaliselt öeldud, et *Grain Trans OÜ taotleb Põlva Vallavalitsuselt 26.08.2019 mürataseme mõõdistus akti koos kõigi lisadega*. Seega oli teabenõude esitajaks Grain Trans OÜ kui juriidiline isik, keda esindas Xxxxxx Xxxxxxx juhatuse liikmena, mitte Xxxxxx Xxxxxxx kui füüsiline isik, olenemata sellest, milliselt aadressilt teabenõue saadeti.

Avalik teave

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 5 lg 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldajateks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused, kes täidavad avalikke ülesandeid ja on teabevaldajateks sisuliselt kogu oma valduses oleva teabe osas. Seega kui isik pöördub asutuse poole ja edastab asutusele mingeid dokumente, mille lahendamine kuulub ka omavalitsuse pädevusse, siis on asutus saanud need dokumendid oma avalike ülesandeid täites.

Seda enam, et vallavalitsus on algatanud seoses kuivatikompleksi kuivatusperioodil tekkiva müraga ehitusseadustiku § 130 lõike 2 ja haldusmenetluse seaduse § 35 lõike 1 punkti 1 alusel järelevalvemenetluse. Eeltoodust tulenevalt ei saa asuda seisukohale, et vallale edastatud müramõõdistamise tulemused ei ole seotud valla avalike ülesannete täitmisega, kuna eeltoodud andmete alusel, mis näitab probleemi olemust, on vallal põhjust alustada kuivatikompleksile kasutusloa andmiseks järelevalvemenetlust. Seega on vaide esitaja poolt soovitud teabe puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes, millele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud alusel (AvTS § 3 lg 2).

Lisaks sätestab keskkonnaseaduse üldosa seadus § 24 lg 1, et igaühel on õigus küsida keskkonnavalast avalikku teavet. Sama paragrahvi lg 2 punkti 4 kohaselt on keskkonnateave kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mistahes muus vormis olev teave, mis käsitleb selliseid tegureid nagu ained, energia, müra, vilkuv valgus, vibratsioon, kiirgus või jäätmed, sealhulgas radioaktiivsed jäätmed ja heited, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad käesoleva lõike punktis 1 nimetatud keskkonnaelemente. Ka AvTS § 36 lg 1 p 4 ei luba tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teateid keskkonnaseisundi ja heidete kohta.

Juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel

Antud juhul on Põlva Vallavalitsus kehtestanud vaide esitaja soovitud dokumendile juurdepääsupiirangu AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel. AvTS § 35 lg 1 punkt 12 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellise teabe avalikustamine võib oluliselt riivata isiku eraelu puutumatust. Kuna teabele saab juurdepääsu piirata ainult juhul kui dokument sisaldab

piiranguga andmeid, siis ei saa vallavalitsus piirangu kehtestamisel lähtuda isiku soovist, vaid piirangu kehtestamiseks peab olema seadusest tulenev alus. Loomulikult ei ole keelatud küsida ka isiku arvamust, kuid teabele, mis ei sisalda isikuandmeid ega saa kahjustada isiku eraelu puutumatust, ei saa piirangut AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel kehtestada.

Tutvunud vaide esitaja poolt soovitud müramõõdistuse tunnistusega ei saa välistada, et see ei sisalda mõõdistuse tellinud isiku eraelu puudutavaid andmeid. Seda eelkõige osas, mis puudutab isiku nime, elukoha aadressi kui ka täpseid mõõdistuspunkte tema kinnistul. Eeltoodu ei tähenda aga seda, et sellist dokumenti teabenõude korral üldse ei väljastata. Sellisel juhul tuleb väljastada see osa teabest/dokumendist, millele piirangud ei laiene (AvTS § 38 lg 2).

Teabenõude täimine

18.04.2020 esitas vaide esitaja Põlva Vallavalitsusele järgmise sisuga teabenõude „*Meelise kinnistul asuvale Grain Trans OÜ kuivatite teostati müramõõdistamine (26.08.2019) naaberkinnistult. Grain Trans OÜ taotleb Põlva Vallavalitsuselt 26.08.2019 mürataseme mõõdistusakti koos kõigi lisadega*“.

27.04.2020 keeldus Põlva Vallavalitsus teabenõude täitmisest järgmise põhjendusega: „*Küsitud teavet ei ole võimalik teabenõude alusel väljastada, sest dokument "Müramõõdistustunnistuse edastamine", mis on registreeritud 20.04.2020 Põlva Vallavalitsuse dokumendiregistris numbriga 7-6/20-898-1 ei ole avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes (AvTS § 3 lg 1) ja dokumendile on seatud juurdepääsupiirang eraelu puutumatuse kaitseks (AvTs § 35 lg 1 p 12)*“.

Nagu juba eelpool selgitasime ei nõustu Andmekaitse Inspektsioon sellega, et isiku poolt vallale edastatud dokumentide puhul ei ole tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Ei saa kuidagi asuda ka seisukohale, et isik saatis mõõdistustulemused lihtsalt niisama ilma mingi põhjusega vallale. Ilmselt oli mõõdistustulemuste edastamise eesmärgiks teavitada valda probleemist, millega vallal tuleks tegeleda. Nimelt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 3 kohaselt rajaneb kohalik omavalitsus muuhulgas järgmistel põhimõtetel:

- 1) kohaliku elu küsimuste iseseisev ja lõplik otsustamine ja korraldamine;
- 2) igapäevaste seaduslike õiguste ja vabaduste kohustuslik tagamine vallas ja linnas.

Peale Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimist on Põlva Vallavalitsus küsinud mõõdistustunnistuse edastanud isikult luba mõõdistustulemuste edastamiseks vaide esitajale.

05.06.2020 on Põlva Vallavalitsus edastanud vaide esitajale mõõdistustunnistuse ulatuses, milleks isik andis vallale nõusoleku. Vastuses vaide esitajale on Põlva Vallavalitsus selgitanud, et *mõõdistustunnistusel olevaid eraisiku eraelulisi andmeid (ees- ja perenimi, eraisiku kinnistu nimi ja number ning kinnistul olevate mõõtepunktide asukoht ja kirjeldus) ei ole lubatud avaldada kolmandatele osapooltele.*

Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et mõõdistustunnistuse edastanud isik on lubanud vaide esitajale edastada ka tema isikuandmeid sisaldavad dokumendid, mis olid vastusele lisatud. Kui isik on lubanud need vaide esitajale edastada, siis ei saa vald nõuda, et nimetatud andmeid ei tohi kolmandatele osapooltele edastada, mis ei tähenda küll seda, et sellele ei võiks tähelepanu juhtida, kuid see kohustus ei ole vaide esitajale siduv. Küll aga tuleb vaide esitajal endal isikuandmete kasutamisel järgida kõiki isikuandmete töötlemise nõudeid, sh ka seda, et talle õiguspäraselt edastatud isikuandmete teistkordsel avalikustamisel peab samuti olema õiguslik alus.

Küll aga jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks, millisel õiguslikul alusel jäeti valla poolt väljastamata osa dokumendist, kuna väljastamata jäetud osa dokumendist ei sisalda

mingeid isikuandmeid. Nii näiteks jäeti väljastamata sisukorra leht, lehekülg mis annab viited normdokumentidele (seadustele, määrustele), milles on sätestatud müratasemed ning leheküljed graafikutega sagedusvahemike kohta. Samas ei ole ka keeldumist põhjendatud.

Kuna vaide esitajale edastatud dokumentide hulgas oli ka mürataseme mõõtmistulemusi kajastav tabel, mida Andmekaitse Inspeksioonile arusaadavalt vaide esitaja soovis, siis ei saa ka välistada, et väljastamata jäetud dokumendid (sisukord, normdokumentide loetelu sagedusgraafikud) vaide esitajat tegelikult ei huvita. Et seda välja selgitada, võttis Andmekaitse Inspeksioon ka vaide esitajaga ühendust ning vaide esitaja kinnitas, et on saanud teda huvitava teabe ning täiendavat teavet ei soovi. Seega loeb Andmekaitse Inspeksioon teabenõude täidetuks, mistõttu jääb ka vaie rahuldamata. Küll aga tuleb Põlva Vallavalitsusel edaspidi teabenõuete täitmisel järgida avaliku teabe seaduses sätestatud nõudeid ning väljastamata jäetud teabe osas tuleb põhjendada keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel